

NYIRI KÖZLÖNY.

Hetilap a társadalmi élet, gazdaszat, ipar és kereskedelem köréből.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Nagy-Grosi-utca 993-ik sz. a.</p> <p>Kéziratok nem küldetnek vissza. Bérmertelen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.</p>	<p>Megjelenik minden vasárnap.</p> <p>Előfizetési árak:</p> <p>helyben lázhoz hordva vagy postai szétküldéssel: Egész évre 4 frt. Fél évre 2 " " Évnyegyedenként 1 "</p>	<p>Hirdetések díja:</p> <p>Minden 4 hasábos petit-sor vagy ennek térfoglalata egyszeri hirdetésért 5 kr., többszöri hirdetésért 4 kr. minden beigtatással. — Bélyegdíj minden igtatásért külön 30 ujkr. Nyilttérben minden háromhasábos sor 20 ujkr.</p>
--	---	---

Észleljük-e Nyiregyházán a haladásnak jelenségeit?

Sok Tamás van városunkban, — kik ismerve a keblek apathiáját s az újítás iránti közönyt, kétkednek vagy pláne nem hiszik, hogy városunk — homok és sártengeréből komolyan akarna kiemelkedni; azonban stoikus polgártársainkat s hitetlen barátainkat figyelmeztetjük a legközelebb elvileg felkarolt vállalati eszmékre: egy izletes városi fürdő, — gőzmalom, díszes színház, s nagyszerű vendéglő — leendő fölépíttetésére, hiszen már előértekezletek is tartattak a fent említett vállalati ügyekben, s oly tisztelt egyének állanak ama ügyek élén kiknek tevékenységében s buzgalmasában nem lehet kétkedni, de stoikus atyánkfiai azt felelik, hogy — quando coeli? addig nem hisznek miglen a sok szép ígét megtestesítve nem látják — s ekkép érvelik kétkedéseiket: — Mióta panaszkodunk már a város belterein stagnáló lagunák ellen, — nem kívánunk olyan velencei-féle csatornákat — de már azt csak méltán követelhetjük, hogy az egészségre is kártékonyan ható — büzhődt pocsetáktól valahára megszabaduljunk czélszerű vízvezetők létesítése által?! — midőn az annyira kiemelt szakértő mérnök a lejtmerési munkát megkezdé, azt hittük, hogy hosszas sóvár óhajainkat végre meghallgatta az ég — de csalódtunk! — ma is úgy vagyunk mint mikor a lejtmerés megkezdődött s uszszuk a „sáros vizet.“

Kétkedő barátainknak igazuk van! — Mindnyájan sajnosan tapasztaljuk, hogy városunk a haladásnak (értem az anyagi s kényelmi haladást) még alapját sem tette le.

Mig vízvezető csatornáink nem lesznek — addig nem lehet czélszerűen építkezni — nem lehet járdákat készíttetni, s kénytelenek vagyunk a sárban fetrengeni.

Apropos járda — ideiglenesen legalább pallójárdaokról kellene gondoskodnunk!

e tekintetben Kis-Várda s Nagy-Kálló túltett rajtunk — a hus fontjának egy kr. felemelt árából fentartja pallójárdaikat. — Követésre méltó példa!

Hát az éji kivilágítással hogy vagyunk? Nem rég a „Ny. K.“ egyik számában olvastuk hogy egyik iparos barátunk bizonyos lánpanemet fedezett fel — mely biztosítja szél ellen a lámpa lángot. — Nincs czélszerűbb — a légszesz világításnál — — igaz hogy többbe kerül mint a kőolajjal kivilágítás, — de hisszük hogy a vaspályatársulat ép úgy mint egyes lakosok szívesen járulnának a czélszerű kivilágítás költségeinek fedezéséhez. Erre egyidejűleg kiterjeszhetné a város gondoskodását a vízvezetők s járdák létesítése alkalomával.

Hogy vagyunk általán a fák szaporításával s különösen a gyümölcsfák nemesítésével s tenyésztésével? — Haladunk eme téren?

Az épületi — iparczikki s tüzifa-tenyésztés nemzet-gazdaszati tekintetben — egyeseknek úgy mint collectiv testületeknek — városoknak mulaszthatlan kötelemük. — Midőn a muzulmanok uralkodtak őseink fölött — akként mérlegelték — a magyar érdemeit, hogy a ki több fát ültetett — többre besülített.

Városunk egy időben felkarolta a fatenyésztést — minek szép jeleit látszanak — a város keleti, északi, s némileg nyugoti oldalain, — de azóta pihen, — pedig sok tenni valója lenne — s gyepföldjeinek homok dombjait — a pázsit földeket átmetsző utak széleit — faültetésekkel hasznosíthatná, s diszittethetné. Mily szépen diszlelnek — Abony körül a homoktalajnak — a fenyű csoportozatok — mennyire emelné a pinus silvestris Nyiregyháza azon gyepföldjét melyet a vasutvonal keresztül metsz!

A gyümölcsfa nemesítés és szaporítás egyik kitűnő termelési czikk

levén — nem sokára kereskedésünk igen hasznos ágát képezné. Éjszak-felé nyilandnak vasutaink s a nemes, izletes gyümölcs sok hasznót hajtana a buzgó termelőnek.

Midőn a város gyümölcsfa nemesítés végett alkalmas tereket adott, hogy az iskolás gyermekek a gyümölcsfa nemesítést szemléletileg s gyakorlatilag elsajátítsák, még nem tett meg mindent. Non omne tulit punctum. — Folytonosan nem csak felügyelni, hanem jutalmak által is buzdítania kellene a tanoncokat s tanítókat, hogy a jó szándék érvényesítve s a közhasznu czél elérve legyen.

Argus.

Egy vidéki hang Nyiregyháza városról.

Az állam fővilulásának lényeges föltételei közé tartozik, hogy minél több helyi-központokkal birjon.

Ezek mozdítják elő az annyira kívánatos decentralizációt úgy politikai mint társadalmi tekintetben.

Ilyen helyi központtal a cultur-államok csaknem minden megyéje vagy kerülete bir. Innen terjed ki a civilizatio fénysugara vidékére; ez összpontosítja vidékének iparát, kereskedését, embereinek értelmeseit, és előidezi a társulás lehetőségét. Bir a művelődés több feltételeivel, mint: közös iskolák, nyilvános könyv-, képtár, színház stb. melyek mindannyi emeltyűi a szellemi előhaladásnak, és ezeknek birtokában nyilván megfelel azon hivatásnak, mely szerint a vidék mintaképe lehessen.

Ilyen küldetésre aspirált Nyiregyháza s megyénk nagyobb része, midőn a megye székhelyének áttételét a bizottmánynál szorgalmazta; azt tűzte ki végezetül most is, midőn a küszöbön álló törvénykezés rendezése folytán, a törvényszékek ide leendő áthelyezését a kormánytól kérémezzi. Ha a megye közvéleményét vizsgáljuk, — mely ezen kérdés mikénti eldöntésénél minden esetre igen fontos befolyást gyakorol, — azt annyira megszavta találjuk, hogy ez idő szerint nehéz volna eldönteni: hova hajlik a többség? Ezen ingadozás pedig onnan származik, mert a megyei lakost Kállóhoz legalább is régi megszokás köti. Régi szokást pedig csak pozitív előnyök nyerhetése reményében lehet megválni.

Tett-e Nyiregyháza ez ideig valamit, mi a megváltó előnyök nyerhetéséről biztosítja? — megfelelt-e azon igényeknek, melyek e sorok elején említve voltak és melyeket egy megye központjához jogosan támaszthat? Átaljában nem. — Iskolája egy pár hitfeleketin kívül nincs, közművelődési és szépzéleti intézetei: mint színház, nyilvános könyvtár stb. nem léteznek. — Művelt ember izlése és kényelmének megfelelő fogadója sincs. — Utcái — száraz időben mindennemű tüdőt és szemet rontó búzzal

„valóságos hiuz bőre“, s e körülmény száz meg száz bámulót csalt a városháza udvarába, míg végre kisütötték, hogy a bizony réti farkas bőre.

Farsangi krónika.

A vialmak hosszú sorát a farsang utolsó estején tartott kaszinói táncvigalom zárta be, mely ugyan nem volt annyira látogatott mint az előbbieket, kedélyességre nézve azonban felül multa amazokat. Elmondhatjuk, miszerint a kaszinó bálja egymást szívélyesen ismerő kör mulatsága volt. Daczára annak hogy mint előbb, ugy ezuttal is a helybeli „zene banda“ igen pongyola módra használta nyiretjűjét, az ifjuság tánckedvét legkevésbé sem apasztotta, mert a jókedv és tánc reggeli 4 óráig tartott. Hogy mennyit jövedelmezett e bál a kaszinói könyvtár s az árvaház javára: még nem tudjuk.

KÖZGAZDÁSZAT.

Gyümölcsfák nyári trágyázásáról.

A legjobb és legezelszerűbb trágyázási mód a gyümölcsfákra nézve, az ugynevezett nyári trágyázás, melynek alkalmazásáról egy gazda következőket ír: A szárazság miatt almáimról nagyon kezdett hullni a gyümölcs, ámbár jól takarítva s ápolva voltak. Igen nagy aggodással figyelmezttem fám állapotára és észrevettem, hogy az ép gyümölcsök napról napra inkább hullnak, s ennek megakadályoztatására nem volt egyéb hátra, mint a nyári trágyázáshoz folyamodom. A nagy fák tövétől 6—7 láb távolságban tehát a fakorona alatt kerekénkörül a gypet háromnegyed—1 láb mélyen és 1 láb szélesen felváltam s kifordítottam; azután egy régi eszeberben vizet, fertőtrágyát és hamut kevertem össze s e keverékből a körben kiásott árokba 6—6 kannával öntöttem; erre a felvett gypedarabokat megint gondosan visszahelyeztem előbbi helyökre és jól megtapodtam. Kisebb fák körül 5—6 lyukat csináltam 1 és fél láb átmérővel, különben ugyanazon módon, mint a fáknál, s minde-

nikbe egy fél öntözőkanna trágyát öntöttem. Ezen nyári trágyázás eredménye várakozásomnak nem csak megfelelt, de azt jóval felül multa, mivel két hét alatt a gyümölcsök annyira megnöttek, hogy a meg nem támasztott ágak a teher alatt kezdettek lehasadozni s azután nem találtam többé a lehullott gyümölcsök között egy épet sem. Azon esztendőben nemcsak a gyümölcs nött meg akkorára, mint addig soha sem, hanem egy sereg levélrügy virágrügygyé változott át, mely a következő évben virágzott és gyümölcsözött.

Üzleti értesítés.

— Nyiregyháza, mart. 5. Időjárásunk felváltva hol borult, hol derült, — általában tavaszának mondható.

A termény-üzletben semmiféle élénkség nem észlelhető, — sem eladó, sem vevő nem igen mutatkozik; a holnap kezdődő országos vásár talán e részben némi változást fog előidézni. A repce még mindig keresett cikk s az alább jegyzett áron folyton köttetnek szerződések. — Az országos vásárra nézve legnagyobb élénkség mutatkozik a sertésekben, amennyiben már eddig elé közel 4000 darabot hajtottak be, s párját 35—45 frtig tartják. — Vételek még eddig nem történtek, habár vevők meglehetősen számmal jelentkeznek.

— Debreczen, márcz. 5. A gabona-üzlet e héten, főleg rozsral, élénkebb volt mint eddig; azonban a járhatlan rozsz utakiatti kevés behozatal mellett, az üzlet nagyobb kiterjedést nem vehetett, az árak feljebb mentek. Kivételre is elkelt néhány száz mérő rozs, az árak következők: buza 4—4 frt 40 kr. vámmáza, rozs 2 frt 50—55 kr. tengeri 2 frt 70 kr, árpa 2—2 frt 20 kr. zab 1 frt 70—80 kr. p-mérőnkint. A szalonna mindig talál vevőre, ámbár a tótok a rozsz ut kiatti csak gyéren jönnek. Az árak változatlanul maradtak: könnyű 26, 27 frt, neaz 28, 29 frt. — Az idő tavasziasan lágy; borong s dereng; ködös és felleges. A

melegmérő reg. 8 órakor 4, — d. u. 2 órakor 9 fokot mutatott.

— Miskolcz, márczius 2. Terményárak alsó ausztriai mérő szerint. Buza 3.90—4.50; kétszeres 2.75—3; rozs 2.60—2.75; árpa 2.30—2.40; zab 1.65—1.70; kukorica 2.60; köles kása 5.20; bab 3.40, lencse 4; szesznek itezéje 30 fok 24 kr.; szalonnának fontja 40 kr.; marha-hús 22 kr.; Juh-hús fontja 10 kr.

A nyiregyházi gabnaesarnokban

Jegyzőkönyvileg beigtatott terményárak o. értékben.

Alsó ausztr. mérő szerint	Súly fonton-kint	Márcz. 5.	
		leg. alant	leg. cent
Buza	00—00	3.00—4.25	
Kétszeres	00—00	2.45—2.50	
Rosz	80—81	2.45—2.55	
Árpa, serfőzésre	00—00	0.00—0.00	
táplálékra	70—00	1.90—2.00	
Zab	50—00	1.60—1.75	
Kukoriceza	00—00	2.35—2.45	
.	—	2.50—3.10	
Köles	—	2.30—2.40	
Bükköny	—	2.50—3.00	
Mák	—	0.00—0.00	
Repce	—	5.00—5.00	
Lenmag	—	5.25—5.50	
Vörös Lóhere	—	0.00—0.00	
Luczerna	—	00.0—00.0	
Virágolaj, mázsáinkint	—	26%—27%	
Szesz, magyar itcze	—	17—17%	

Értéktárgy- és váltó-árfolyam

a bécsi es. k. nyilvános tőzsdén márcz. 5.

	Penzbeli árfolyam o. é.
5% metalliques	61 75
5% metalliques május és nov. eső kamattal	61 75
5% nemzeti kölcsön	71 70
1860-iki államkölcsön	97 90
Bankrészevények	730 00
Hitelrészevények	284 00
London	124 35
Ezüst	121 35
Cs. kir. arany	5 84

HIRDETÉSEK.

Egy még jó állapotban levő 8 lóerejű

eséplő-láda

folyó évi apríl 1-ig szabad kézből jutányosan eladó Nyiregyházán

Schulze G-nél.

Valódi francia luczerna,

stájer lóhere és burgundi

r é p a m a g v a k

ugyanazon áron mint Pesten,

továbbá

valódi amerikai varrógépek

bizományi raktára

Nyiregyházán

REICH B.

kereskedésében.

Amiért tisztelettel értesitem a nagyérdemű helybeli és vidéki közönséget, hogy folyó hó 8-án itt helyben Nyiregyházán a tanzenantitást megkezdendem. Közélebbi felvilágosítást nyújt folyó hó 5-től kezdve

Tánczenantitás.

Miller Lajos
tánczenanter.